

Bajana Jerzego

Dzielnice: Bielany

Osiedla: Chomiczówka

Atrybuty: Nazwy o niejasnej genezie

Rok utworzenia nazwy:

Opis

Etymologia nazwy tej ulicy jest trudna do wytłumaczenia.

Powszechnie przyjęło się, że jej patronem jest **Jerzy Bajan** (1901-1967) - pilot. Pochodził ze Lwowa, w 1918 roku znalazł się w szeregach Wojska Polskiego. Brał udział w obronie swego rodzinnego miasta, później w wojnie polsko-bolszewickiej. Pierwotnie przydzielony do kawalerii, potem do piechoty, w 1922 roku przeniesiony został do lotnictwa. Pięć lat później był już absolwentem Oficerskiej Szkoły Lotniczej w Grudziądzu, stając się jednym z najlepszych wówczas akrobatów lotniczych. Zwyciężał w wielu konkursach lotniczych, m.in. - wraz z mechanikiem sierżantem Gustawem Pokrzywką - w zawodach "Challenge" rozegranych na lotnisku Mokotowskim 28 VIII - 16 IX 1934 roku (za co został awansowany do stopnia majora, odznaczony Orderem Polonia Restituta i wysłany do Wielkiej Brytanii na specjalny staż). Dwa lata wcześniej pokazał warszawiakom na Okęciu tzw. "trójkę bajanowską" - akrobację trzech samolotów sprzęgniętych wspólnie sznurami. Na kilka miesięcy przed wybuchem II wojny światowej objął - już w stopniu podpułkownika - komendanturę Szkoły Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie. Ciężko ranny w pierwszych dniach IX 1939 roku, po rekonwalescencji przedostał się najpierw do Francji a potem do Wielkiej Brytanii. Mając niesprawną lewą dłoń (a chcąc nadal być pilotem) skonstruował urządzenie umożliwiające mu sterowanie samolotem - hak z metalową bransoletką. Był oficerem łącznikowym w dowództwie Lotnictwa Myśliwskiego RAF-u, służył też w 316 Dywizjonie Myśliwskim. Po wojnie pozostał na emigracji, zmarł w Londynie po wieloletnich zmaganiach z chorobą Parkinsona.

Jest to raczej mało prawdopodobne, gdyż na starych mapach nazwa ulicy występuje bez poprzedzającego ją imienia. Za tą hipotezą przemawia również fakt, iż była to postać żyjąca, która wślawiła się dopiero podczas II wojny światowej. Kim zaś mógł być ów Bajan - patron?

Bajan I (VI/VII w.) - najwyższy władca (tzw. kagan) Awarów, koczowniczego ludu, który wślawił się łupieżczymi wyprawami prowadzonymi na terenie Bizancjum.

Bajan (właściwie Bojan) - żyjący na przełomie XI i XII w. ruski wieszcz, któremu poświęcona jest dziesiąta część "Słowa o wyprawie Igora".

Obie te postaci wydają się jednak wyjątkowo mało znane, aby przed wojną i tam właśnie otrzymać swoją ulicę. Być może nazwa jest bardziej prozaiczna i po prostu wywodzi się od czasownika bająć, co w tym wypadku oznaczałoby "opowiadana", a może nawet "baśniowa".

Ciekawostki

Powstała w latach 30 XX w. jako ulica graniczna wsi Wawrzyszew Nowy.

Stan obecny:

Data nadania nazwy: nazwa jest prawdopodobnie jeszcze przedwojenna. Zachowana podczas przyłączenia tych terenów do Warszawy 1951.05.15.
